

BİREYİ TANIMA TEKNİKLERİ

- Amacı
- İlkeleri
- Testleri

WITNESS

WITNESS

Bireyi Tanımının Amacı:

- ❖ bireyi tanıma hizmetlerinin ilk amacı bireyi kendisine tanıtmaktır.
- ❖ Bireyler arası farklılıkları ortaya çıkarmak ve her bireyin bu farklılıkları oluşturan özellikleri yönünden sürekli ve tüm halinde gelişmesine yardım olanağı sağlamaktır.

Bireyi Tanımının Amacı:

1. Ders programı ve etkileşimleri belirlemek, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre uygun öğrenme yöntem ve tekniklerini seçmek, en uygun ölçme ve değerlendirme yöntemlerini belirlemek,
2. Her öğrencinin potansiyelini en üst düzeyde kullanmasını sağlamak,
3. Bireyin kendisini tanımaya ve gerçekçi bir benlik geliştirmesine yardım etmek,
4. Yetenek ve ilgileri doğrultusunda bireyleri akademik programlara ve mesleklere yönlendirmek,
5. Bireyin problemlerine uygun yardım ve tedavi hizmetini kararlaştırmak ve teşhis koymak

Bireyi Hangi Yönlerden Tanımak Gerekir?

1. Bedensel Gelişimi ve Sağlığı,
2. Zihinsel ve Dilsel Gelişimi,
3. Öğrencinin İlgi ve Yetenekleri,
4. Duygusal ve Toplumsal Gelişimi,
5. Okul Eğitimi ve Başarı Durumu,
6. Öğrenci-Aile İlişkileri,
7. Ailesinin Ekonomik Durumu,
8. Okul Dışı Etkinliklere Katılımı,
9. Geleceğe Yönelik Planları ve Mesleki Eğilimleri tanınmalı ve bireyin kendisine tanıtılmalıdır.

Bireyi Tanımda Uyulması Gerekli İlkeler?

1. Bireyi tanımın asıl amacı, bireyin kendini tanımaya yardımcı olmaktır.
2. Okullarda tanıma hizmetleri tüm öğrencilere yönelik olmalıdır.
3. Öğrenci tanıma hizmetleri mutlaka takım halinde birlikte çalışmayı gerektirir.
4. Öğrencileri tanıma hizmeti sürekli dir.
5. Tanıma hizmetleri ile bireyler hakkında toplanan bilgiler geçerli ve güvenilir olmalıdır. Birden çok ölçme aracı kullanılmalıdır.
6. Bireyi tanıma hizmetlerinde kullanılan psikolojik ölçme araçlarından elde edilen sonuçları birlikte değerlendirmek gerekir.
7. Öğrenciler hakkında toplanan veriler öğretmen, yönetici ve velilerle paylaşılmalıdır.
8. Tanıma hizmetlerinde bireylerin bütün yönleri ile tanınması bir ilke olarak benimsenmelidir.

Bireyi Tanıma Teknikleri

A. Test Teknikleri

1. Başarı Testleri
Standart Başarı Testleri,
Öğretmen Yapımı Başarı Testleri
2. Yetenek Testleri
Genel Yetenek Testleri
Özel Yetenek Testleri
3. Kişilik Testleri
Kağıt Kalem Testleri
Projektif Testler
4. Tutum Ölçekleri
5. İlgi Envanterleri

B. Test Dışı Teknikler

1. Gözleme dayalı teknikler
(Gözlem, Gözlem Listesi, Vak'a Kaydı, Özellik Kayıt Çizelgeleri, Derceklendirme Ölçekleri)
2. Kendini anlatma teknikleri
(Otobiografi, Arzu Listesi, Zaman Cerveli, Problem Tarama Listesi, Soru Listesi ve Anket)
3. Başkalarının kanılarına dayalı teknikler
(Sosyometri, Kimdir Bu?, Rol Dağıtım Tekniği, Sosyal Uzaklık Ölçeği)
3. Etkileşime dayalı teknikler
(Görüşme, Veli Görüşmesi, Ev Ziyareti, Drama ve Oyun Etkinlikleri)
4. Diğer Teknikler
Bibliyoterapi

Başarı Testleri

Amaç açısından bakıldığında başarı testleri geçmişe yönelik yetenek testleri ise geleceğe yöneliktir.

STANDART TESTLER

Öğretimin, bir başka deyişle öğrenilenlerin ölçülmesi amacı ile belirli bilgi düzeyleri için yine belirli ünite ya da ders alanlarında hazırlanmış testlerdir. Çevre şartları dikkate alınmaz ve genel ölçüm yapılır. Ö.S.Y.M sınavları gibi.

Başarı Testleri

ÖĞRETMEN YAPISI BAŞARI TESTLERİ

Öğrenme çevresinde (okul, sınıf, dersane) öğretilen konuların tespiti için yapılan testlerdir (yazılı sınavlar gibi).

Genelde geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmamış testlerdir.

Yetenek Testleri

Maximum performansı ölçen testlerdir. Bireyin en kısa sürede potansiyelini en üst düzeyde ortaya koymasını beklenir.

GENEL YETENEK TESTLERİ

Belirli düzeylerde genel zihin yeteneklerini ölçen testlerdir. Bunlara I.Q testleri de denir. Bu testleri zeka testleri olarak adlandırır. WISCH-R, STANDFORD BİNET, LIETER KOHS v.b. dir.

Yetenek Testleri

ÖZEL YETENEK TESTLERİ

Bireylerin, müzik, resim, ve sanat dallarındaki özel yeteneklerinin değerlendirilmesi için kullanılan testlerdir.

Yetenek Testleri

FARKLI YETENEK TESTLERİ

Bireylerin dil yeteneği, sayı yeteneği soyut kavrama yeteneği, mekanik kavrama yeteneği gibi farklı yeteneklerin ölçülmesidir.

Kişilik Testleri

- Kişilik özellikleri hakkında bilgi toplamaya yarayan testlerdir.
- Puanlanması ve değerlendirilmesi genellikle uzmanlık gerektirir.
- Okullarda kişilik testlerini sadece psikolojik tanışmanlar kullanılmaktadır.
- Testleri kullanmak uzmanlık eğitimi gerektirmektedir.

Kişilik Testleri

PROJEKTİF KİŞİLİK TESTLERİ

- Dikkat gerektiren test grubudur. Yorumlanması uzmanlık ister ve yorumu kişiden kişiye değişir.
- Freud'un psikanalitik kuramına dayandırılarak hazırlanmış testlerdir.
- Kişiyi net olmayan obje ve resimler gösterilir.
- Uzmanın sorduğu sorular doğrultusunda obje ve resimlerden görülenlerin analatılması istenir.

Kişilik Testleri

PROJEKTİF KİŞİLİK TESTLERİ

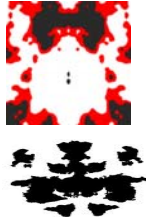
- Kişi resimlerden gördüklerini anlatarak kendisini yansıtmış (projeksiyon) olur.
- Rorschach Mürekkep Lekesi testi anlamsız resimlerin olduğu 16 adet karttan oluşmaktadır.
- Bier cümle tamamlama testi

Kişilik Testleri

PROJEKTİF KİŞİLİK TESTLERİ

- Tematik Algılama (T.A.T.) Testi, C.A.T. (Çocuklar İçin Algılama Testi), Serbest Çağrışım Testleri bu gruptandır. Klinik psikoloji alanında kullanılır, profesyonel uygulayıcı gerekir.
- Türkiye'de genellikle Minnesota Çok Yönlü Kişilik Envanteri, Hacettepe Kişilik Envanterleri kullanılmaktadır.

Tutum Ölçekleri

- Tutum ölçekleri bireyin duygusal, düşünsel ve davranışsal eğilimlerini ölçmek amacıyla hazırlanmış araçlardır.
- "diş fırçalamayı seviyorum" (duygu)
- "diş fırçalamak sağlıklı bir alışkanlıktır." (düşünce)
- "ben dişlerimi her gün fırçalarım." (davranış)
- Genellikle Likert Tipi derecelendirme ölçekleri biçiminde hazırlanmıştır.
- Eşlerin çocuk yetiştirme tutumları, ailede gencin bağımsızlık veya bağımlılık eğilimi, anne-babanın ailede otoriter veya demokratik olması gibi tutumlar tutum ölçekleri ile ölçülebilir.
- Tutum ölçeklerinin geliştirilmesi ve sonuçlardan yararlanarak bireye yardım sunulması uzmanlık işidir.
- Bir ölçekte duygu, düşünce ve davranışı ölçen maddelere eşit oranda yer verilmelidir.

İlgi Envanterleri

- İlgi, bireyin, bir objeye, eyleme veya bir kimseye, olguya belirli bir süreklilikle bağlanması, ilişki kurmasıdır.
- İnsanın hoşlandığı ve hoşlanmadığı şeyleri sıralama yöntemidir. Başarıyı ölçmez. Kuder ilgi Envanteri, Kendini Değerlendirme Envanteri, Akademik Benlik Kavram Ölçeği, Hacettepe Kişilik Envant. Benlik Tasarımı,

İlgi Envanterleri

- Bireylerin ilgisini ölçmek amacıyla geliştirilmiş envanterlerdir.
- Okullarda öğrencilerin hangi alana, programa, mesleğe veya etkinliğe ilgisi olduğunu saptamak ve böylece öğrenciyi yönlendirmek amacıyla uygulanmaktadır.
- Bireylerin ilgilerinin ölçülmesi ilgi envanterleri ve gözlemsel yollarla yapılmaktadır.
- Öğrencilerin okuldaki faaliyet alanları veya eğitsel kollarından hangisine ilgi duydukları, sosyal ve kültürel kolların hangisine üye oldukları, boş zamanlarında zamanını nasıl kullandığı gibi konulara ilişkin bilgiler öğrencinin sosyal, eğitsel ve meslek ilgileri hakkında gözlemsel ve tamamlayıcı ve geçerli bilgiler verirler.

Test Dışı Teknikler: Gözleme Dayalı Teknikler

GÖZLEM

Tüm bilim dallarında kullanılan yaygın bir bilgi toplama tekniğidir. Bilgiler duyu organları yoluyla toplanır. Öğrencinin okul ortamında tek tek ya da grup içindeki davranışlarının gözlenmesi ve kısa notlar alınmasıdır.

Gözleme Dayalı Teknikler

SİSTEMLİ GÖZLEM

Belirli bir davranış biçimini gözlemek amacı ile yapılan gözlemdir.

Örneğin öğrencinin sınıf dışında çöp konusundaki davranışı

Gözleme Dayalı Teknikler

RASLANTISAL GÖZLEM

Tamamen seçkisiz olarak her bireyin tipik bulunan her tür davranışının her ortamda yaygın olarak gözlenmesidir.

Örneğin: Ailenin yazılı notuna tepkisi

Gözleme Dayalı Teknikler

- **Katılımlı Gözlem:** Gözlemci gözlenen bireylerle aynı ortamda bulunur ve onların katıldığı etkinliklere katılır.
- **Katılımsız Gözlem:** Gözlemci dışarıda kalar tarafsız gözlem yapmaya çalışır.

Gözlem sürecinde uyulması gereken bazı ilkeler

1. Öncelikle kimin niçin, nerede, nasıl, ne kadar sürede gözleneceğine ilişkin bir gözlem planı yapılmalıdır.
2. Gözlem yapılmadan önce gözlem sonuçlarının nasıl kaydedileceği ve bilgilerin nasıl analiz edileceği kararlaştırılmış olmalıdır.
3. Belli bir zaman sürecinde yalnızca bir kişi gözlenmelidir.
4. Gözlem, amaca uygun olarak yeterli bir zaman süresince yapılmalıdır. Örneğin, birey on beş gün boyunca gözlenmelidir.
5. Bireyin her seferde uzun süre gözlenmesi yerine kısa süreli ve farklı aralıklarla gözlenmesi tercih edilmelidir.
5. Birey kontrollü ve doğal ortamlarda gözlenebilir.
6. Birey bir bütün olarak gözlenmelidir, ancak bir kritik davranış gözlenecekse bu davranış bireyin bütünlüğü içinde gözlenmelidir.
7. Gözlem sonuçları olduğu gibi yorum ve değerlendirmeye katılmadan kaydedilmelidir.
8. Birey gözlendiğinin farkına varmamalıdır. Bu nedenle gözlem sonuçları gözlenenin gözü önünde kaydedilmemelidir.

Gözlem sürecinde uyulması gereken bazı ilkeler

9. Gözlem sonuçları gözlemin arkasından hemen kaydedilmelidir.
10. Gözlemci gözlenen bireyin söyledikleriyle birlikte söylediklerine eşlik eden duygu ve davranışlarına dikkat etmelidir.
11. Gözlemler mümkünse birden çok gözlemci tarafından yapılmalıdır.
12. Gözlemin ne zaman, hangi koşullarda ve durumda yapıldığı mutlaka kaydedilmelidir. Gözlemlerin saptanmasında olay, koşullar, süreç ve sonuçlar birlikte düşünülmelidir.
13. Gözlem tekniği ile elde edilen bilgiler, birey hakkındaki mevcut diğer bilgilerle bir arada değerlendirilmelidir.
14. Birey hakkında elde edilen bilgiler, bireyi etiketlemek amacıyla değil; bireyin bir sorununun çözümüne veya bütün olarak gelişmesine katkı amacıyla kullanılmalıdır.

GÖZLEM TEKNİĞİNİN YARARLARI

1. Doğal ortamda ayrıntılı bilgiler
2. Davranışları ve beden dilini anlama
3. Gözlem her yaştaki bireyi veya grubu incelemek amacıyla kullanılabilir bir tekniktir.
4. Ekonomik olan bir tekniktir.
5. Özel bir zaman veya mekan ayırmaya gerek yoktur. Herhangi bir zaman veya mekanda uygulanabilir.

GÖZLEMSEL TEKNİKTE BAZI SINIRLILIKLAR

1. Davranışların altında yatan nedeni tespit etmek mümkün değildir.
2. Gözlemcinin tarafsızlığı, becerisi, yaşam felsefesi, kararlılığı vb etkiler,
3. Herkesin bilimsel olmayan gelişmiş gözlemlerinin varlığı

Gözleme Dayalı Teknikler

ANEKTOD

Gözlem sonuçlarının kaydedildiği özel bir formdur. Bu formda öğrencinin;

Adı Soyadı :	Tarih:
Sınıf No :	Yer :
Davranış	Gözlemci
Yorum:	

ANEKTOD

- Anekdot, uzman, öğretmen ve yöneticilerin zaman zaman tanık oldukları ve önemli gördükleri iyi ve kusurlu olduğunu düşündükleri öğrenci davranışlarının sürekli objektif ve ayrıntılı şekilde kaydedip saklanmaları tekniğidir.
- Anekdotlarda, öğrenciye ilişkin tüm gözlemler kaydedilmez.
- Sıradan olmayan tipik, dikkate değer davranışların kaydedilmesi gerekli ve önemlidir.

Vak'a incelemesi

- Vak'a incelemesi sorunu olan kişiyi bir bütün halinde derinlemesine inceleme demektir.
- Vak'a incelemesinde test ve çeşitli test dışı teknikler kullanılabilir.

Gözleme Dayalı Teknikler

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Bir bireyin belirli bir konuda çeşitli davranış özellikleri hakkında sıralanmış , açıklayıcı ifade ve cümlelerin, bireyi tanıma ve gözlemi yapan kişi tarafından işaretlenmesini esas alır. Eğer gözlenen niteliğin görülme sıklığı veya derecesi önemli ise kullanılır.

Derecelendirme ölçekleri, bireyi tanıyan kişiler (öğretmen, yönetici, danışman) tarafından doldurulabilir. Derecelendirme ölçekleri 5 grupta incelenir.

Gözleme Dayalı Teknikler

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

- SAYISAL ÖLÇEKLİ DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ
- BETİMSSEL ÖLÇEKLİ DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ
- KARŞILAŞTIRMALI DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ
- GRAFİK ÖLÇEKLİ DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ
- İŞARETLEME LİSTESİ BİÇİMİNDEKİ ÖLÇEKLER

Gözleme Dayalı Teknikler

SAYISAL ÖLÇEKLİ DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

Derecelendirilmesi istenen özellik genellikle 1-5 arasında bir sayı ile değerlendirilir.

Örnek : Sınıfta tartışmalara katılma davranışı için;

- 1- Hiç katılmaz 2- Çok az katılır 3- Genellikle katılır
4- Çok sık katılır 5- Her zaman katılır

Gözlemci en uygun sayıyı işaretler, öğrenci hakkındaki tercihini ortaya koyar

Gözleme Dayalı Teknikler

BETİMSSEL ÖLÇEKLİ DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

Örnek : Ders çalışma alışkanlığı

- () Zamanında çalışmaz
() Aşırı ölçüde çalışır
() Yeteri kadar çalışır

Gözleme Dayalı Teknikler

KARŞILAŞTIRMALI DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

Örnek : Belirli bir dönem için bir sınıfta “öğrencilerin bir ders veya tüm derslerdeki sınıf içi akademik çalışmaları” karşılaştırmalı olarak

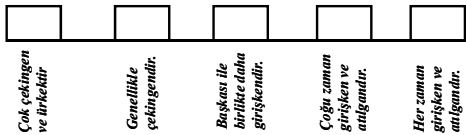
- () Daha kötü () Normal () Daha iyi

derecelendirmez.

Gözleme Dayalı Teknikler

GRAFİK ÖLÇEKLİ DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

Örnek : “Kendine güven” bakımından bir bireyin durumu.

Gözleme Dayalı Teknikler

İŞARETLEME LİSTESİ BİÇİMİNDEKİ ÖLÇEKLER

Bir özellik ile ilgili tüm davranışlar alt alta yazılarak listelenir. İşaretleme yapacak kişi bu davranışlardan sadece bireyde bulunanları işaret eder.

Bu listede bireyin bilinmeyen özelliği varsa boş bırakılmalıdır.

Kendini Anlatma Teknikleri

ANKET

Belirli bir alanda bilgi toplama tekniğidir. Anket okullarda öğrencilerden; ev ve aile yaşamları, sağlık durumları, eğitsel ve mesleki planları, okul içi ve dışı etkinlikleri, çalışma alışkanlıkları gibi çok çeşitli özellikleri hakkında kendilerinden, velilerinden yada diğer ilgililerden bilgi toplamada yaygın olarak kullanılabilir.

Kendini Anlatma Teknikleri

Kısa bir sürede çok sayıda insana ulaşılabilir, uygulanabilir. Her alanda anket geliştirilebilir.

Kendini Anlatma Teknikleri

PROBLEM TARAMA LİSTESİ

Bireylerin çeşitli problemlerini ortaya çıkarmak amacı ile problem tarama listesi kullanılır. Problem tarama listeleri genellikle;

- Sağlık ve bedensel gelişim
- Okul yaşamı

Kendini Anlatma Teknikleri

- Başkaları ile ilişki kurma
- Kız ve erkek arkadaşlık yaşamı
- Gelecekteki öğrenim ve iş yaşamı
- Bireylerin kendi iç dünyası ve benlik tasarımı ile ilgili alanları kapsar. Örneğin; "çok sinirliyim kendimi yantız hissediyorum."

Uygulama ve değerlendirmeyi genellikle sınıf öğretmeni ve okulun psikolojik danışmanı birlikte yapar.

Kendini Anlatma Teknikleri

OTOBİYOGRAFİ

Bireyin, kendisinin hakkındaki bilgileri yazılı olarak yine kendisinin yazmasıdır. İki şekilde otobiyografi yazılır.

- KONTROLLÜ OTOBİYOGRAFİ
- KONTROLSÜZ OTOBİYOGRAFİ

Kendini Anlatma Teknikleri

KONTROLLÜ OTOBİYOGRAFİ

Yönlendirilmiş sorulardan oluşan türüdür. Belirli bir konuda yazılır. Gelecek hakkındaki beklentileri, aile içi ilişkiler, ilgileri vb.

Kendini Anlatma Teknikleri

KONTROLSÜZ OTOBİYOGRAFİ

Bireyin kendisi hakkında her konuda, serbestçe yazması tekniğidir. Otobiyografi sık kullanılmamalıdır zaman aralıkları 1-2 yıldan az olmamalıdır.

Başkalarının Kanıtlarına Dayalı Teknikleri

SOSYOMETRİ

Bir gurubu oluşturan bireylerin sosyal durumları, birbirleri ile olan ilişki biçimleri grup içindeki alt gruplar, klikler ve kısaca grubun gerçek görünümü ve grup bütünlüğü hakkında objektif bilgi veren en güvenilir bir tekniktir. Özellikleri ise;

- Sosyometri sonuçları özel ve gizli tutulmalıdır.
- Olumlu bir sınıf ortamında zorlama yapılmadan uygulanmalıdır.

Başkalarının Kanıtlarına Dayalı Teknikleri

- Sınıf veya grup üyeleri yeterli bir süre birbirlerini tanıdıktan sonra uygulanmalı
 - Aynı sınıf ve grupta belirli aralıklarla tekrarlanmalıdır.
 - Uygulamada farklı yönergeler kullanılmalı.
- Örnek:** birlikte oturmak , birlikte sinemaya gitmek vb.
- Sonuçlar bireye yararlı olabilecek şekilde kullanılmalıdır.

Örnek Bir Madde

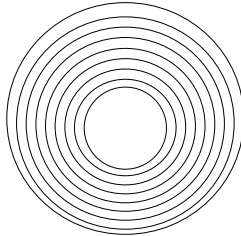
Sınıftaki hangi arkadaşınızla birlikte bir pikniğe gitmek istersiniz? Tercih sırasına göre üç isim yazınız.

1.....

2.....

3.....

Sosyogram

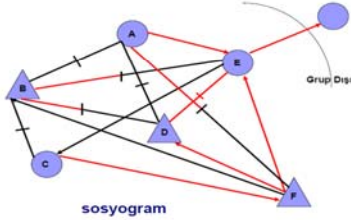

- 1.TERCİH == Kırmızı kalem
2.TERCİH == Mavi kalem
3.TERCİH == Siyah kalemle çizilebilir.

ÖRNEK SOSYOMETRİ DEĞERLENDİRME TABLOSU

Seçilen Öğrenci ADI SOYADI	Seçen Öğrencileri Adı Soyadı										Toplam Tercih Derecesi			Seçilen puan
	ALİ	BUSE	UMUT	DENİZ	ESİN	SİNEM	CIHAN	İSMAIL	BUSE	HATİCE	1	2	3	
	ALİ		1								1	1	1	
BUSE			2											2
UMUT				1		2	1	1	3	3	1	2	1	13
DENİZ	1		1			2			3	2	1	1	1	9
ESİN					1					1			1	4
SİNEM				2				3			1	2		3
CIHAN				3	1	2	3				1	1	2	7
İSMAIL									1	1				3
BUSE	2	2							2		3			6
HATİCE					3			2			1	1	3	3

Sosyogram

Başkalarının Kanıtlarına Dayalı Teknikleri

KİMDİR BU?

Sınıf yada grup içindeki sosyal ilişkileri ortaya çıkaran bir tekniktir. Tekniğin amacı bireyin kendi kendini nasıl gördüğünü, üyelerle nasıl bir sosyal ilişki içinde bulunduğunu ortaya çıkarır.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

GÖRÜŞME

Bireyle karşı karşıya gelerek en etkili bilgi toplama yollarından biridir. Görüşme yapılmadan önce mutlaka bir ön hazırlık yapılmalıdır. Görüşme yapılacak konu hazırlanmalı konuyla ilgili çeşitli sorular belirlenmeli ve konu dışına çıkılacak soru ve davranışlardan kaçınılmalıdır.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

Görüşme bir soruşturma niteliği taşınamalı ve görüşülecek kişi rahat olmalıdır. Görüşme süreci mutlaka kayıt altına alınmalıdır.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

PSİKOLOJİK DANIŞMA

Danışanla danışman arasında yapılan özel görüşme sürecidir. Bu süreç Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik ilkelerine uygun olarak gerçekleştirilir.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

GRUPLA PSİKOLOJİK DANIŞMA

Danışanlarla, danışman arasında yapılan özel görüşme sürecidir. Bu süreç herhangi bir olayın grup içinde konuşulup tartışılarak çözülmesi sürecini kapsar.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

DRAMA VE OYUN TEKNİKLERİ

- PSİKODRAMA
- SOSYODRAMA
- OYUN TERAPİSİ

Etkileşime Dayalı Teknikleri

PSİKODRAMA

Bireyin kendisi için, kaygı ve üzüntü kaynağı olan bir psikolojik problemini rol alarak alıp bir grup karşısında gerçek yaşamda olduğu gibi oynayarak ortaya koymasındır. Bu teknik için özel ortamlar ve şartlar gereklidir. Danışman süreçte zaman zaman oyuna müdahale eder. Bu da bu alanda yetişmiş yeterli tecrübe ve bilgi sahibi eleman gerektirir.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

Psikodrama oyunu bittikten sonra grup dışındaki seyirciklerin de yorum ve tartışmalara katılmaları yararlı olacaktır.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

SOSYODRAMA

Bir grup bireyin, bir sosyal problemle ilgili bazı rolleri paylaşarak izleyiciler karşısında gerçek hayatta olduğu gibi oynamalarıdır. Burada seçilen sosyal bir problemin içindeki rolün oynanmasıdır. Kişi kendini oynamaz.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

Sosyodrama okullarda öğretmenler tarafından da kolaylıkla uygulanabilir. Sınıflarda uygulanacak sosyodrama uygulamaları ile bir yandan öğrencilerin sosyal yönü gelişirken, öte yandan öğretmenler öğrencilerin kişisel-sosyal ihtiyaçları hakkında sağlam bilgiler edinip uzmanlarla işbirliğine girerek problemler hakkında çözüm yolu üretebilirler.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

OYUN TERAPİSİ

Oyun terapisi, önceden hazırlanmış bir oyun ortamında serbestçe oynarken çocukların duyu ve davranışlarının gözlem yoluyla incelenmesine yarayan bir terapi tekniğidir.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

Oyun sırasında oyuncuların dizilişi verilen roller ve ilişkiler terapist tarafından değerlendirilerek çocukların ihtiyaçları belirlenir. Yorumlama yapma işi sübjektif bir iş olduğu için terapistin yeterli düzeyde eğitilmiş olması şarttır.

Oyun terapisi için özel bir odaya ihtiyaç vardır. Yapılan çalışmalarda elde edilen bilgiler gizli tutulmalı ve mesleki etiğe dikkat edilmelidir.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

EV ZİYARETLERİ

Çocuğun aile ortamında ilk elden bilgi toplamaya imkan vermesi bakımından etkili bir bilgi toplama tekniğidir.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

Bu ziyaretlerde genellikle evin fiziksel durumu, çocuğun çalışma imkanları, ana-babanın çocuğun çalışmasına ve çocuğa ne ölçüde yardımda bulunabileceği, ailenin okula ve okulda verilen hizmetlere karşı nasıl bir tutum ve anlayış içinde olduğu, çocukları ile ilgili olarak ailenin genel tutumu gibi konularda bilgi toplanmalıdır.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

VAKA İNCELENMESİ

Bir bireyin tüm yönleri ile incelenmesi tekniğidir. İncelemenin konusu her defasında tek bir birey olduğu için vaka incelemesi genişliğine değil derinliğine bilgi toplamayı esas alır.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

Vaka incelemesi bireyin tüm özgeçmişini ve yaşam hikayesini kapsadığı gibi, bunun da ötesinde toplanan bilgilerin analiz ve yorumlarını, sorunların yada problemlerin giderilmesi için gerekli değerlendirmeleri, önlemleri ve önerileri de kapsamaktadır.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

VAKA KONFERANSI

Bir bireyin davranışlarını daha iyi anlamak ve yorumlamak amacı ile bir grup danışmanın yada uzman personelin bir araya geldiği bir toplantıdır.

Grup çalışması ile yapılması, bireysel olarak yapılan inleme ve yorumlamalara göre daha büyük bir değere sahiptir.

Örnek : Öğrenci Veysel K. nın durumu.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

Vaka konferansında bireye ait tüm bilgiler ortaya konulur. Bundan dolayı etik kurallara tüm personelin uyması zorunludur.

Etkileşime Dayalı Teknikleri

VELİ KONFERANSI

Veli konferansı, çocuğu hakkında dikkate değer bir durumu görüşmek üzere veli ile danışman arasında sürdürülen bir toplantıdır. Çocuğun başarı ve uyum durumu ile psikolojik sorunları ele alınır.

Örnek: Öğrenci Leyla B. Ve Buket T. nin durumu.

Diğer Teknikler

DİĞER TEKNİKLER

- AİLE TERAPİSİ
- BİBLİYOTERAPİ
- GÜNLÜK ZAMAN ÇİZELGESİ
- HATIRA KAYITLARI

Diğer Teknikler

AİLE TERAPİSİ

Okullarda öğrenci problemlerinin önemli bir kısmı aile içi ilişkilerde ilgili bulunmaktadır. Bunu için aile terapisi çocuğun ailesi ile olan ilişkilerini olumlu yönde geliştirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Aile terapisi, aile ile yapılan bir tür grupla psikolojik danışmadır. 9 yaşından küçüklerin terapiye katılmaları uygun değildir.

Diğer Teknikler

BİBLİYOTERAPİ

Bireyin sorunları ile ilgili konularda okuyarak bilgi edinmesi tekniğidir.

Diğer Teknikler

GÜNLÜK ZAMAN ÇİZELGESİ

Kişinin günlük saatlerde yaptığı aktivitelerin kaydedilerek incelenmesi sonucu davranışlarının açıklanması tekniğidir.

Diğer Teknikler

HATIRA KAYITLARI

- Hatıra kayıtları öğrenciler için çok önemli ve gizli dokümanlardır.*
- En yakın arkadaşlarından başkası ile paylaşmazlar.*
- Güven sağlanırsa danışmanlar bu kayıtlardan yararlanarak öğrenci hakkında görüşme yapabilir.*